

Asia: VN/23753/2021

Lausuntopyyntö sosiaalisen luototuksen uudistamista koskevasta hallituksen esityksen luonnoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Keski-Suomen hyvinvointialue / aluehallitus

kirjaamo@hyvaks.fi

Hoitajantie 1

40620 Jyväskylä

Sosiaali- ja terveysministeriö

kirjaamo.stm@gov.fi

PL 33

00023 VALTIONEUVOSTO

VN/23753/2021

Lausuntopyyntö sosiaalisen luototuksen uudistamista koskevasta hallituksen esityksen luonnoksesta

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus toteaa lausuntonaan:

Keski-Suomen hyvinvointialueella on ollut jo alustavaa valmistelua sosiaalisen luototuksen järjestämisestä, mutta lakisääteisyys selkeyttäisi palvelun toteuttamista.

Tällä hetkellä sosiaalinen luototus on ollut palveluna saatavana Keski-Suomen kunnista vain Jyväskylässä, Äänekoskella ja Toivakassa, väestöpohja yhteensä noin 165.000 asukasta (koko väestö Keski-Suomessa 272.700 asukasta). Sosiaalisen luototuksen kokonaistarpeen arvioiminen koko hyvinvointialueella on siten vaikeaa. Tällä hetkellä luottoa myöntävissä kunnissa on aktiivisia lainoja noin 80 kappaletta. Kysyntä on ollut kuitenkin myös näissä kunnissa kasvavaa, joten oletettavaa on, että palvelun laajentuessa koko alueelle, patoutunutta tarvetta nousee esille.

Sosiaalisesta luototuksesta annettuun lakiin pykäliin 4 ja 5 ehdotetut lisäykset ovat vakiintuneita toimintakäytäntöjä kunnissa, joissa sosiaalinen luototus on käytössä. Eli lisäykset: luoton myöntäjää edustavan viranhaltijan on varmistuttava siitä, että luoton hakija on ymmärtänyt luoton saamiselle asetettavat ehdot ja sen myöntämisestä seuraavat velvoitteet. Ja 5§:ään lisätty perhesuhteiden huomioiminen ovat jo luotonmyöntämisen prosessia eikä siksi aiheuta toimintakäytännön muutosta.

Hallituksen esityksessä lakiin lisätyssä 7a§:ssä määritellään, että vapaakuukausia voi olla vuodessa enintään kolme. Keski-Suomen hyvinvointialueen näkemyksen mukaan lain määrittely voisi ennemminkin olla niin, että vapaakuukausia voi olla 1-5 kuukautta vuodessa, jotta asiakkaan maksuohjelmaa voidaan vielä joustavasti eteenpäin asiakkaan edun mukaisesti.

Hallituksen esityksessä pykälään 9 tehty lisäys: Luotonhakijalle ja luotonsaajalle tulee järjestää mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti sosiaalihuollon ammattihenkilön kanssa, kun luotonhakija tai luotonsaaja on tätä pyytänyt hyvinvointialueelta. Luotonsaajalle on järjestettävä neuvontaa ja ohjausta edellä mainituissa 7 a, 7 b ja 8 §:n mukaisissa tilanteissa. Kun hyvinvointialue käsittelee sosiaalista luototusta koskevaa asiaa, sen tulee tiedottaa sosiaalisen luototuksen hakijalle edellä mainitusta oikeudesta henkilökohtaiseen keskusteluun ja tarvittaessa neuvoa luotonhakijaa tämän oikeuden käyttämisessä. Keski-Suomen hyvinvointialueen näkemyksen mukaan taloussosiaalityö tulisi aina liittää osaksi sosiaalisen luoton myöntämisen prosessia, ilman että asiakkaan täytyy sitä erikseen pyytää.

Hallituksen esityksessä 10a§:ssä todetaan: Hyvinvointialueelle voidaan myöntää sosiaalisessa luotonantotoiminnassa tarvittavan luottopääoman rahoittamiseen valtionavustusta. Valtionapuviranomainen tässä laissa tarkoitetuissa valtionavustuksissa on sosiaali- ja terveysministeriö. Sosiaalisen luototuksen luottopääomaan myönnettävään valtionavustukseen sovelletaan, mitä valtionavustuslaissa (/) säädetään. Keski-Suomen hyvinvointialue, pitää erittäin perusteltuna, että valtionavustuksena turvataan riittävä luottopääoma sosiaalista luototusta koskevan toiminnan käynnistämiseen koko hyvinvointialueella, etenkin kun nyt kunnissa olevat rahastot eivät ole hyvinvointialueelle siirtyviä. Väestöpohjaan perustuen luottopääoman Keski-Suomessa tulisi olla noin 750.000-800.000 euroa. Lisäksi sosiaalisen luoton käsittelymäärien kasvaminen edellyttää noin kahden henkilötyövuoden lisästarvetta.

Nämä huomiot esitämme sosiaalisen luototuksen uudistusta koskien.

Jyväskylässä 21.6.2022

Keski-Suomen hyvinvointialue, aluehallitus

Asia käsitelty Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallituksessa 21.6.2022 § 117

Koivisto Tuija
Keski-Suomen hyvinvointialue - Aluehallitus